

I Congrés Català de Sostenibilitat

Sostenibilitat en la societat

En els darrers temps la sostenibilitat s'ha convertit en una necessitat indiscutible i bàsica de les societats dels diferents països des d'una perspectiva de curt, mitjà i llarg termini. És el principal repte que té actualment i que tindrà en el futur la nostra societat i la nostra economia. Fa referència a un canvi profund de paradigma, sobre què i com produïm i sobre què i com consumim, la qual cosa significa transformar els fonaments del nostre model econòmic, afectant al planeta, a les persones i al progrés, amb l'objectiu de fer una societat més justa i respectuosa amb el nostre entorn i amb les generacions futures. Però cal entendre la sostenibilitat des d'una visió àmplia, que contempli la sostenibilitat ambiental, la sostenibilitat social i la sostenibilitat econòmica. És en aquest sentit que cal valorar la tasca desenvolupada des d'organismes com l'ONU, a través d'instruments com l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i l'establiment dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Aquest repte és impossible d'abordar amb garanties d'èxit sense la participació dels diferents agents socioeconòmics, des de la ciutadania fins a les empreses, passant per les institucions i les administracions públiques, cercant una implicació a tots els nivells sobre la base de la col·laboració públicoprivada. A Catalunya cal destacar les nombroses iniciatives endegades des de diversos àmbits, públics i privats, amb la finalitat d'impulsar la sostenibilitat en tota la seva extensió, sobre la base dels 17 ODS. Per exemple, s'ha de remarcar el paper de l'Acord Nacional per l'Agenda 2030 i l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic 2021-2030, impulsats des de l'Aliança Catalunya 2030 i l'acció activa del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de la Generalitat de Catalunya.

La sostenibilitat és un dels eixos fonamentals del Col·legi d'Economistes de Catalunya i del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya, que marca l'activitat de totes les seves comissions de treball i totes les seves iniciatives. Una d'aquestes és el I Congrés Català de Sostenibilitat, que es celebra el 24 de maig de 2023.

Directiva sobre Informació en matèria de Sostenibilitat Corporativa

Un pas significatiu en aquesta línia ha estat l'aprovació per part de la Comissió Europea d'un nou marc jurídic que regula l'activitat econòmica i empresarial pel que fa la sostenibilitat i, alhora, esdevé una palanca d'impuls d'una major atenció pel compliment dels seus principis bàsics. És en aquest sentit que s'ha de considerar les diferents iniciatives legislatives relatives a la informació corporativa en matèria de sostenibilitat desplegades en els darrers anys.

El passat 10 de novembre, el Consell de la Unió Europea va aprovar la Directiva sobre Informació en matèria de Sostenibilitat Corporativa (CSRD), que modifica la Directiva d'Informació no Financera i Diversitat de l'any 2014 (NFRD), reforçant normes introduïdes per aquesta i donant impuls al Pacte Verd Europeu. D'aquesta manera, aplica una interpretació àmplia de la

sostenibilitat, que inclou, a més dels aspectes de protecció al medi ambient, els aspectes socials vinculats al desenvolupament sostenible i els aspectes sobre els drets humans i la lluita contra la corrupció i els suborns.

L'objectiu de la Directiva és assegurar que els inversors i grups d'interès que envolten una empresa disposin d'informació sobre la seva sostenibilitat, ja que hi ha l'absolut convenciment que els riscos i les oportunitats vinculats a la sostenibilitat, tant ambientals com socials, tenen un enorme impacte en els resultats financers de l'empresa.

Una directiva que s'emmarca en el canvi de paradigma que està implementant la Unió Europea i que pot modificar, de forma significativa, la visió general de la contribució de les empreses a l'economia i en conseqüència la seva valoració. Tot plegat a partir de l'aprovació de diferents regulacions, com el Reglament de la Taxonomia Financera i la nova Directiva sobre Informació Corporativa de Sostenibilitat, que inclou requeriments d'informació a un major nombre d'empreses, afegint, també, la que correspon a la seva cadena de valor i l'obligació de sotmetre-la a verificació.

La Directiva de propera transposició a la legislació espanyola, s'aplica inicialment a totes les grans empreses i a totes les empreses que cotitzen en mercats regulats, amb l'excepció de les microempreses cotitzades, sent precís, també, avaluar la informació relativa a les seves filials. Les petites i mitjanes empreses cotitzades disposen d'un període transitori fins el 2028. Per la seva part, les empreses no europees tindran l'obligació de presentar un informe de sostenibilitat si superen un volum de negoci net en la Unió Europea de 150 milions d'euros i disposin d'una filial o sucursal.

Teixit empresarial a Catalunya: propostes d'actuació

Les empreses i, especialment, les petites i mitjanes empreses, que representen l'àmplia majoria del teixit productiu a Catalunya, així com les entitats no lucratives, haurien d'integrar els valors que contempla el concepte ampli de sostenibilitat i, en aquesta línia, el marc que estableix la Directiva sobre Informació en matèria de Sostenibilitat Corporativa (CSRD) esmentada, tinguin o no tinguin l'obligació de complir-la. Haurien de veure l'elaboració i presentació d'un informe de sostenibilitat com un avantatge competitiu en la seva actuació en els mercats, en relació al seu personal, en la seva activitat quotidiana amb proveïdors i clients, en la seva relació amb les administracions públiques, a l'hora d'obtenir finançament i, en definitiva, com a via per projectar-se com a empreses compromeses socialment. Malgrat no ser d'obligat compliment, incorporar la Directiva ha de ser vista en positiu per part de les empreses catalanes com un mecanisme per impulsar la seva competitivitat.

Per fer possible l'anterior, des del Col·legi d'Economistes de Catalunya i el Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya demanem a les administracions públiques i, en particular, a la Generalitat de Catalunya les següents accions:

- Impulsar una campanya de divulgació entre el teixit empresarial, principalment de petites i mitjanes empreses i el tercer sector, sobre la bondat de la sostenibilitat i, particularment, de la Directiva de Sostenibilitat, destacant els beneficis que es deriven de l'elaboració i presentació d'informes de sostenibilitat en molts sentits (social, financer, licitació pública, accés a clients, ...) i recomanant-los com a part important de les seves estratègies empresarials.

- Introduir i estendre clàusules de sostenibilitat en els processos de licitació de les diferents administracions públiques, que donin un major valor a les ofertes presentades per empreses que elaborin informes de sostenibilitat verificats per professionals independents que acreditin la fiabilitat de les dades reportades.
- Crear una línia d'ajuts destinats a les empreses, sobretot les de menor grandària, per tal de facilitar que puguin contractar professionals experts que els ajudin i assessorin a l'hora d'elaborar i presentar informes de sostenibilitat. Aquestes ajuts podrien ser similars als que ja existeixen en d'altres àmbits (iniciació a l'exportació, tecnologies digitals, indústria 4.0, ...).
- Promoure en el sector públic l'elaboració i difusió d'informes de sostenibilitat, seguint els estàndards per al sector desenvolupats internacionalment.
- Establir incentius fiscals en favor de les empreses, sobretot petites i mitjanes empreses, que incorporin en la seva acció quotidiana l'elaboració i verificació externa d'informes de sostenibilitat.
- Proposar a les instàncies oportunes que elaborin unes guies *ad hoc* per a aquelles empreses que vulguin, ja sigui voluntàriament o bé a demanda dels seus clients, complir amb les obligacions emanades de la Directiva sobre Informació en matèria de Sostenibilitat Corporativa (CSRD) i que tinguin present les casuístiques i les realitats específiques de les petites i mitjanes empreses, i que no siguin una simple adaptació de les pautes dirigides a les grans empreses.